कपिलवस्तु जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन

समीक्षा मल्ल

परीक्षा क्रमाङ्क : २८७१०४१३/०७३

त्रि.वि. दर्ता नं. : ९-२-२१४-१९-२०१०

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र सङ्काय, नेपाली भाषा शिक्षाअन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सत्रको नेपा.शि. ५४४ पाठ्यांशको प्रयोजनार्थ प्रस्तुत

शोधपत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र सङ्काय

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

त्रि.वि., कीर्तिपुर

२०७४/२०१८

प्रतिबद्धता पत्र

यस शोध प्रतिवेदनभित्रका सामग्रीहरू कहीँ कतैबाट साभार गरिएका होइनन् । यसका कुनै पनि अंश अन्य प्रयोजनका लागि उपयोग र प्रकाशनमा आएका पनि छैनन् । अतः यो शोध प्रतिवेदन नितान्त मौलिक भएको प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु ।

....

समीक्षा मल्ल

मिति : २०७४/११/०२

शोध निर्देशकको सिफारिस पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत नेपाली भाषा शिक्षा स्नाकोत्तर तह चौथो सत्र नेपाली शिक्षा विषयको शोधपत्र (नेपा.शि.५४४) पाठ्यांशको प्रयोजनका लागि **कपिलवस्तु जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन** शीर्षकको प्रस्तुत शोधपत्र शिक्षार्थी समीक्षा मल्लले मेरो निर्देशनमा तयार पार्नुभएको हो । मिहिनेत र परिश्रमपूर्वक तयार पारिएको प्रस्तुत शोध अध्ययनबाट म सन्तुष्ट भएकाले आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्दछु ।

मिति : २०७४/११/०३

Date : Feb 15,2018

....

उपप्रा.मुरलीधर घिमिरे

(शोध निर्देशक)

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

कीर्तिपुर, काठमाडौं ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्काय
नेपाली भाषा शिक्षा विभाग
त्रि.वि..कीर्तिपुर

स्वीकृति पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षाअन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सत्रको शोधपत्र (नेपा.शि ५४४) पाठ्यांशको प्रयाजनार्थ छात्रा समीक्षा मल्लले तयार पार्नुभएको **कपिलवस्तु जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन** शीर्षकको प्रस्तुत शोधपत्र नेपाली भाषा शिक्षा विभाग स्नातकोत्तर तहका निमित्त उपयुक्त भएकाले स्वीकृति प्रदान गरिएको छ।

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति

नाम	हस्ताक्षर
प्रा.डा. रामप्रसाद भट्टराई (विभागीय प्रमुख)	....
प्रा.डा. रामचन्द्र लम्साल (शोध विशेषज्ञ)	....
उपप्रा. मुरलीधर घिमिरे (शोधनिर्देशक)	....

मिति : २०७४/११ /१५
Date: 27 Feb. 2018

कृतज्ञता ज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षाअन्तर्गत चौथो सत्रको शोधपत्र (नेपा.शि.५४४) पाठ्यांशको आवश्यकता परिपूर्तिका लागि **कपिलवस्तु जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता** शीर्षकमा तयार पारिएको हो । शोधपत्र तयार गर्ने क्रममा आइपरेका विभिन्न समस्या तथा चुनौतीहरूसँग जुध्ने प्रेरणा दिदैं सही निर्देशन गर्नुहुने आदरणीय गुरु उपप्राध्यापक श्री मुरलीधर घिमिरेप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । यसै सन्दर्भमा आवश्यक ज्ञान दिई सहयोग र हौसला प्रदान गर्नुहुने विभागीय प्रमुख प्रा.डा. रामप्रसाद भट्टराईप्रति पनि म कृतज्ञ छु । साथै अन्य आदरणीय गुरुहरूको सल्लाह र स्नेहपूर्ण आशीर्वाद तथा सहयोगप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । सामग्री सङ्कलनका क्रममा सहयोग गर्नुहुने सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक र विद्यार्थीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस शोधपत्रको सेटिङ गरिदिनुहुने 'जी' कम्प्युटर सेन्टर, कीर्तिपुरलाई पनि धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । अन्त्यमा प्रस्तुत शोधपत्रको आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि नेपाली भाषा शिक्षा विभागसमक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

शोधार्थी

समीक्षा मल्ल

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

त्रि.वि.. कीर्तिपुर काठमाडौं ।

शोधसार

प्रस्तुत शोधपत्र **कपिलवस्तु जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको विद्यार्थीहरूको अध्ययन** शीर्षकमा आधारित रहेर तयार पारिएको हो । प्रायोगिक अध्ययनमा आधारित यस शोधपत्रमा कपिलवस्तु जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत छनोटमा परेका समग्र विद्यार्थीहरू (१०० जना) को प्रतिशतका आधारमा, विद्यालयको प्रकृति र लैङ्गिकताका आधारमा विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन गर्ने उद्देश्य लिएर यो शोधकार्य सम्पन्न गरिएको हो । शोधकार्य सम्पन्न गर्ने क्रममा क्षेत्रीय अध्ययन पद्धतिबाट प्राथमिक स्रोतको उपयोग गरी सामग्री सङ्कलन गरिएको छ । दृष्टांश र अदृष्टांश दुबै प्रकृतिका पाठहरूका आधारमा विद्यार्थीहरूलाई सस्वरपठन गर्न लगाई अभिलेख गरिएको छ । त्यसपछि परीक्षणको आधार तय गरेर विद्यार्थीहरूले सस्वरपठन गर्दा प्राप्त सामग्रीलाई परीक्षण गरी तथ्याङ्क निकालिएको छ भने तथ्याङ्कलाई तालिकाबद्ध गरी एकल तथा तुलनात्मक अध्ययन विश्लेषण गरिएको छ । विश्लेषणलाई अझ स्पष्ट पार्नका लागि स्तम्भचित्रमा पनि देखाइएको छ । साथै विद्यार्थीको सस्वरपठन क्षमतालाई मध्यमान र मानक विचलनलाई समेत तालिकामा देखाई विश्लेषण गरिएको छ । उक्त तथ्याङ्क विश्लेषणपूर्व विभिन्न पुनरावलोकनबाट अवधारणात्मक ढाँचा निर्माण गरिएको छ । यसैका आधारमा तथ्याङ्कको विश्लेषण गरी निष्कर्षमा पुगिएको छ । उल्लिखित विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता समग्रमा राम्रो रहेको पाइन्छ । विद्यालयको प्रकृतिका आधारमा सामुदायिकभन्दा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता राम्रो रहेको पाइन्छ । त्यसै गरी लैङ्गिकताका आधारमा अध्ययन गर्दा हाउभाउ प्रदर्शन, गति र यति तथा स्वर प्रसारणलाई हेर्दा छात्राहरूको तुलनामा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता राम्रो रहेको पाइन्छ भने स्पष्ट उच्चारणलाई हेर्दा छात्रहरूको तुलनामा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता केही राम्रो रहेको पाइन्छ । लेख्यचिह्न प्रयोग र भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्र र छात्राहरू दुबैको सस्वरपठन क्षमता बराबर रहेको कुरा निष्कर्षका रूपमा प्राप्त भएको छ ।

शोधार्थी

समीक्षा मल्ल

विषय सूची

पृ स.

अध्याय एक

शोधको परिचय

१.१	अध्ययनको पृष्ठभूमि	१
१.२	समस्या कथन	२
१.३	शोधका उद्देश्यहरू	२
१.४	शोधको सान्दर्भिकता र उपादेयता	२
१.५	शोधको सीमाङ्कन	३
१.६	शोधपत्रको रूपरेखा	४

अध्याय दुई

पूर्वकार्यको पुनरावलोकन र अवधारणात्मक ढाँचा

२.१	पृष्ठभूमि	६
२.२	पुस्तक पुनरावलोकन	६
२.३	शोध पुनरावलोकन	७
२.४	अवधारणात्मक ढाँचा	१३
	२.४.१ सस्वरपठनको परिचय	१३
	२.४.२ सस्वरपठनको महत्त्व र उपयोगिता	१३
	२.४.३ सस्वरपठन अध्ययनका प्रमुख आधारहरू	१४
	२.४.३.१ गति र यति	१४
	२.४.३.२ हाउभाउ प्रदर्शन	१५
	२.४.३.३ लेख्यचिह्नको प्रयोग	१५
	२.४.३.४ स्वर प्रसारण	१५
	२.४.३.५ स्पष्ट उच्चारण	१५
	२.४.३.६. भावाभिव्यक्ति	१६
	२.४.४ सस्वरपठनमा प्रभावाभिव्यक्ति पार्ने प्रमुख तत्त्वहरू	१६
	२.४.४.१ वातावरण	१६

२.४.४.२ शारीरिक तथा मानसिक अवस्था १६

२.४.४.३ संवेगात्मक अवस्था १७

२.४.४.४ अभिरुचि १७

२.४.४.५ भाषिक भेद १७

२.४.५ निष्कर्ष १७

अध्याय तीन

अध्ययन विधि र प्रक्रिया

३.१ अध्ययन विधि १९

३.२ जनसङ्ख्या पहिचान १९

३.३ नमुना छनोट १९

३.४ सामग्री सङ्कलनका साधनहरू १९

३.४.१ प्राथमिक स्रोत २०

३.४.२ द्वितीयक स्रोत २०

३.५ सामग्री निर्माण २०

३.६ पूर्वपरीक्षण र मानकीकरण २०

३.७ परीक्षणको कार्यान्वयन २०

३.८ उत्तरपुस्तिका परीक्षण २१

३.९ तथ्याङ्क सङ्कलन २१

३.१० तथ्याङ्कको व्याख्या तथा विश्लेषण २१

अध्याय चार

समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता

४.१ पृष्ठभूमि २३

४.२ गति र यतिका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २३

४.३ लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २४

४.४ हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २५

४.५ स्वर प्रसारणका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २६

४.६ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २७

४.७ भावाभिव्यक्तिका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २८
४.८ मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता २९
४.९ निष्कर्ष ३०

अध्याय पाँच

विद्यालय प्रकृतिका आधारमा विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता

५.१ पृष्ठभूमि ३१
५.२ गति र यतिका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ३१
५.३ गति र यतिका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ३२
५.४ गति र यतिका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ३३
५.५ लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ३५
५.६ लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ३६
५.७ लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ३७
५.८ हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ३९
५.९ हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४०
५.१० हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ४१
५.११ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४३
५.१२ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४४
५.१३ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ४६

५.१४ स्वर प्रसारणका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४८
५.१५ स्वर प्रसारणका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४९
५.१६ स्वर प्रसारणका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ५०
५.१७ भावाभिव्यक्तिका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ५२
५.१८ भावाभिव्यक्तिका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ५३
५.१९ भावाभिव्यक्तिका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ५४
५.२० मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ५६
५.२१ निष्कर्ष ५७

अध्याय छ

लैङ्गिकताका आधारमा विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता

६.१ पृष्ठभूमि ५८
६.२ गति र यतिका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ५८
६.३ गति र यतिका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ५९
६.४ गति र यतिका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ६०
६.५ हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ६२
६.६ हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ६३
६.७ हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ६४
६.८ लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ६६
६.९ लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ६७
६.१० लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ६८
६.११ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ७०
६.१२ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ७१

६.१३ स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ७२

६.१४ स्वर प्रसारणका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ७४

६.१५ स्वर प्रसारणका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ७५

६.१६ स्वर प्रसारणका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ७६

६.१७ भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ७८

६.१८ भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ७९

६.१९ भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ८०

६.२० मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्र र छात्रा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलना ८२

६.२१ निष्कर्ष ८३

अध्याय सात

सारांश, निष्कर्ष र उपयोगिता

७.१ सारांश ८४

७.२ निष्कर्ष ८६

७.३ उपयोगिता ८८

७.३.१ नीतिगत उपयोगिता ८८

७.३.२ प्रयोगगत उपयोगिता ८९

सन्दर्भ सामगी सूची

परिशिष्ट

तालिका सूची

तालिका शीर्षक	पृ.स.
१. गति र यतिका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरू सस्वरपठन क्षमता	२४
२. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	२५
३. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	२६
४. स्वर प्रसारणका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	२७
५. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	२८
६. भावाभिव्यक्तिका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	२९
७. मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा समग्र विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	३०
८. गति र यतिका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरू सस्वरपठन क्षमता	३२
९. गति र यतिका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरू सस्वरपठन क्षमता	३३
१०. गति र यतिका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	३४
११. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	३५
१२. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	३६
१३. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	३९
१४. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	४१
१५. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता	४२

१६. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ४३

१७. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४५

१८. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ४६

१९.स्पष्ट उच्चारणका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयकाविद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ४७

२०. स्वर प्रसारणका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ५०

२१. स्वर प्रसारणका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ५१

२२. स्वर प्रसारणका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ५२

२३. भावाभिव्यक्तिका आधारमा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ५४

२४. भावाभिव्यक्तिका आधारमा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता ५५

२५. भावाभिव्यक्तिका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ५७

२६. मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ५८

२७. गति र यतिका आधारमा छात्रहरू सस्वरपठन क्षमता ६१

२८. गति र यतिका आधारमा छात्राहरू सस्वरपठन क्षमता ६२

२९. गति र यतिका आधारमा छात्र र छात्राहरू सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक

तथ्याङ्क ६३

३०. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ६५

३१. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ६६

३२. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ६७

३३. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ६९

३४. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ७०

३५. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङक ७१

३६. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ७३

३७. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ७४

३८. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्य ७५

३९. स्वर प्रसारणका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ७७

४०. स्वर प्रसारणका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ७८

४१. स्वर प्रसारणका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ७९

४२. भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमता ८१

४३. भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमता ८२

४४. भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ८३

४५. मध्यमान र मानक विचलनका आधारमा छात्र र छात्राहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क ८५

स्तम्भचित्र तालिका

तालिका शीर्षक	पृ.स.
१. गति र यतिका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	३४
२. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	३९
३. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	४४
४. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	४७
५. स्वर प्रसारणका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	५३
६. भावाभिव्यक्तिका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	५७
७. गति र यतिका आधारमा छात्र र छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	६४
८. हाउभाउ प्रदर्शनका आधारमा छात्र र छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	६८
९. लेख्यचिह्न प्रयोगका आधारमा छात्र र छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	७२
१०. स्पष्ट उच्चारणका आधारमा छात्र र छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	७६
११. स्वर प्रसारणका आधारमा छात्र र छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	८०
१२. भावाभिव्यक्तिका आधारमा छात्र र छात्रहरूको सस्वरपठन क्षमताको तुलनात्मक तथ्याङ्क	८४

सङ्क्षेपीकृत सूची

सङ्क्षेपीकृत रूप	पूर्ण रूप
उपप्रा.	उपप्राध्यापक
प्रा.डा	प्राध्यापक डाक्टर
पृ.स.	पृष्ठ नम्बर
नेपा.शि	नेपाली शिक्षा
त्रि.वि.	त्रिभुवन विश्वविद्याल

सन्दर्भ सामगी सूची

अधिकारी, विष्णुप्रसाद (२०७१), *माध्यमिक शिक्षक स्रोत सामग्री,* काठमाडौँ : आशिष बुक्स हाउस ।

अधिकारी, हेमाङ्गराज (२०६७), *नेपाली भाषा शिक्षण, काठमाडौँ* : कुन्जना प्रकाशन ।

अधिकारी, हेमाङ्गराज र केदारप्रसाद शर्मा (२०५४), *प्रारम्भिक नेपाली शिक्षण,* काठमाडौँ : विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।

अधिकारी, हेमाङ्गराज र बद्रीविशाल भट्टराई (२०७०) *प्रयोगात्मक नेपाली शब्दकोश* (दो.सं.), काठमाडौँ : विद्यार्थी प्रकाशन ।

आचार्य, माधवप्रसाद र रामप्रसाद गौतम (२०६५), *नेपाली भाषा र साहित्य शिक्षण,* काठमाडौँ : विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।

कँडेल, संगिता (२०६९), *बाँके जिल्लाका कक्षा छमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमतको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

कार्की, योगेन्द्रराज (२०६६), *उदयपुर जिल्लाका कक्षा पाँचमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि.., कीर्तिपुर ।

गिरी, हरिकुमार (२०६३), *चार कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

ढकाल, कमल प्रसाद (२०७१), *बाग्लुङ जिल्ला कक्षा छमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

दाहाल, किशोर (२०६६), *सात कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

पौडेल, माधवप्रसाद (२०७०), *नेपाली भाषा शिक्षण, काठमाडौँ* : विद्यार्थी प्रकाशन प्रा.लि ।

बम, खगेन्द्रा कुमारी (२०६८), *कैलाली जिल्लाका कक्षा नौमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

भट्टराई, रामप्रसाद (२०७३), *भाषिक अनुसन्धान विधि परिचय र प्रयोग,* (परिमार्जित) काठमाडौँ : शुभकामना प्रकाशन प्रा.लि ।

भण्डारी, इन्द्रप्रसाद (२०६७), *कास्की जिल्लाका कक्षा छमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

राई, सजिता देवी (२०७३, *इलाम जिल्लाका कक्षा पाँचमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमता, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि.., कीर्तिपुर ।

लामिछाने, यादवप्रकाश (२०५७), *नेपाली भाषा शिक्षण परिचय* (ते.स.), काठमाडौँ : विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।

वि.क., राजु (२०६३), *कक्षा चारमा अध्ययनरत पर्वती भाषी विद्यार्थीहरूको सस्वरपठन क्षमताको अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

सुवेदी, बिनिता (२०६९), *कक्षा आठमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरवाचनसम्बन्धी अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

सुवेदी, भूमिप्रसाद (२०५७), *पाँच कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सस्वरवाचनसम्बन्धी अध्ययन, स्नातकोत्तर शोधपत्र,* नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

परिशिष्ट क

तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि छनोट गरिएका सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय

सामुदायिक	संस्थागत
श्री हेमराज उच्च माध्यमिक विद्यालय	हथौसा लिटिलस्टार सेकेन्डरी इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल
श्री राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय	स्काईलार्क सेकेन्डरी इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल
श्री कनकमणी माध्यमिक विद्यालय	गोल्डेन होराइजन इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल
श्री ओदारी माध्यमिक विद्यालय	कपिलवस्तु ज्ञान ज्योति शिक्षा सदन
श्री महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	अन्नपूर्ण विद्या मन्दिर माध्यमिक विद्यालय

तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि छनोट गरिएको विद्यार्थीहरूको विवरण

१. कल्पना खनाल
२. सुस्मिता चौधरी
३. अस्मिता चौधरी
४.शिशिर पौडेल
५. सुप्रिया आचार्य
६. विशाल खनाल
५. अन्जली थारु
८. नविना पौडेल
९. दचिना के.सी
१०. ज्ञानु जि.सी
११. बिनेश थारु
१२. निशा थारु
१३ सुबास थारु
१४. सुबाश चौधरी
१५. मनोज भट्टराई
१६. मन्दिप पाण्डे
१७. सागर गिरी
१८. अनिश भट्टराई
१९. विष्णु पौडेल
२०. दिपिका श्रेष्ठ
२१. बिनिता घिमिरे
२२. रुपा थारु
२३. शोभा खनाल
२४. मोनिका कुँवर
२५. अमिसा खनाल
२६. हिना थारु
२७. सरु खना
२८.ओमकला चौधरी
२९. शिला भुसाल
३०. विराट भट्टराई
३१. मनोज भट्टराई
३२. महफुज आलम
३३. मनिस पौडेल
३४. सुनिल थारु
३५. अब्दुल रावल
३६.शिवकुमार चौधरी
३७. गौरव कार्की
३८. दुर्गा चौधरी
३९. निर्मल के.सी
४०. प्रेम पौडेल
४१. स्मारिका घिमिरे
४२. राममिलन थारु

४३. सुमन मगर

४४. सुमित थारु

४५.पुष्पराज गडेरीया

४६. प्रमिला थारु

४७. सविना थारु

४८. पवित्रा थापा

४९. उमा थारु

५०. पूनम परियार

५१. सुनिल कुमार यादव

५२. विशाल भण्डारी

५३. तिलक बहादुर मगर

५४. प्रह्लाद चौधरी

५५. कृष्ण पन्थी

५६. प्रतिक्षा अर्याल

५७. सुरक्षा भट्टराई

५८.कविता भट्टराई

५९. आरती अर्याल

६०. अनु तिमल्सेना

६१. रोषन चौधरी

६२. दिपेश थारु

६३. सृष्टी आचार्य

६४. पृथ्वी पौडेल

६५. पूजा मुराउ

६६. रिना सुबेधी

६७. विन्ध्यावासिनी यादव

६८. भूपेन्द्र घिमिरे

६९. दानबहादुर चौधरी

७०.तिलकराम यादव

७१. सन्दिप आचार्य

७२. दिलिप कुर्मी

७३. महेन्द्रकुमार सौधन

७४.सुरेश थारु

७५. वाजीद अलि

७६.सोनमती नाऊँ

७७. सरस्वती कुर्मी

७८. सन्जु गुप्ता

७९. खिमकला दर्लामी

८०. बसन्ती यादव

८१. नेत्र पसाद पोखेल

८२. सिर्जना रेग्मी

८३. आकाश पन्थी

८४.करम थारु

८५. लक्ष्मी भण्डारी

८६. सन्ध्या थारु

८७. मिना गैरे

८८.ज्ञानेन्द्र चौधरी

८९. ममता गुप्ता

९०. देवेन्द्र थारु

९१.खुर्शिदा अन्सरी

९२. कमल खराल

९३. सुजन हमाल

९४. विशाल गुप्ता

९५.रोषन थारु

९६. आकृति डुम्म्रे

९७. समृद्धि जि.सी

९८.बन्दना शुक्ला

९९. कल्पना थारु

१००. करुणा अर्याल

शोधार्थीको व्यक्तिगत विवरण

नाम	:	समीक्षा मल्ल
बुबाको नाम	:	भीमबहादुर ठकुरी
आमाको नाम	:	जीतकुमारी ठकुरी
स्थायी ठेगाना	:	भोजपुर, कुलुङ ४
अस्थायी	:	भक्तपुर, लोकन्थली
धर्म	:	हिन्दु
मातृभाषा	:	नेपाली
सम्पर्क	:	९८४२४१८०४६

शैक्षिक योग्यता

तह	**शिक्षण संस्था**	**उत्तीर्ण साल**
एस.एल.सी	श्री वीरेन्द्र उच्च माध्यमिक विद्यालय, भोजपुर	२०६४
प्रवीणता प्रमाणपत्र	श्री जनता उच्च माध्यमिक विद्यालय, संखुवासभा	२०६६
स्नातक	सुकुना बहुमुखी क्याम्पस, मोरङ	२०७०
स्नातकोत्तर	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर काठमाडौं	२०७४